

Inventariserend veldonderzoek, deel karterend

St. Joosterweg te Maasbracht Definitief rapport

Opdrachtgever

Inpijn-Blokpoel
Postbus 94
5690 AB SON

Projectnummer

Synthegra Rapport P0501847

Autorisatie

Auteurs:	paraaf	datum
Drs. D. Hagens, Drs. S.M. Koeman, Drs. E. Rondags, Drs. E.E.A. van der Kuijl		19-03-2007

Kenmerk

ERA/UIT/SAW/Synthegra Rapport P0501847

Eindredactie/kwaliteitscontrole:	paraaf	datum
Drs. E.E.A. van der Kuijl		22-03-2007

Project : Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Kenmerk : ERA/UIT/SAW/SyntheGra Rapport P0501847

Colofon

Opdrachtgever: Inpijn-Blokpoel, SON
Project: St. Joosterweg te Maasbracht
Projectnummer: SyntheGra Rapport P0501847
Titel: Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Datum: Maart 2007
Redactie: Drs. E. Rondags (junior archeoloog)
Met bijdragen van: Drs. S. Diependaal (digitaliseerder), Drs. D. Hagens (historicus), Drs. S.M. Koeman (fysisch geograaf), Drs. E. Rondags (junior archeoloog), Drs. E.E.A. van der Kuijl (senior archeoloog)
Eindredactie: Drs. E.E.A. van der Kuijl (senior archeoloog)
Druk: SyntheGra bv, Weert
ISSN: 1574-0838

SyntheGra bv

Telefoon +31(0)495 45 79 22, Fax +31(0)495 45 79 29, Internet: www.syntheGra.com
Bankrelatie Friesland Bank, nr. 295191155, BTW nr. NL819631288B01, HR 01115557

© SyntheGra bv

De rechten van intellectueel eigendom verblijven te allen tijde bij SyntheGra bv.

INHOUD

1	Inleiding, onderzoekskader en objectgegevens	4
1.1	Inleiding en onderzoekskader	4
1.2	Onderzoeksdoel en –vraagstellingen	5
1.3	Administratieve gegevens	6
2	Onderzoeksmethodiek	7
2.1	Bureauonderzoek	7
2.2	Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase	7
3	Landschapsgenese	9
3.1	Geologische en geomorfologische ontwikkeling	9
3.2	Bodem	10
4	Bewoningsgeschiedenis van het plangebied	12
4.1	Beknopt historisch overzicht	12
4.2	Archeologische vondsten	13
4.3	De onderzoekslocatie op historisch kaartmateriaal	14
4.4	De huidige en toekomstige situatie	17
5	Het archeologisch verwachtingsmodel	18
6	Resultaten van het veldwerk	19
7	Conclusie	20
8	Aanbeveling	22
	Gebruikte literatuur	23
	Bijlagen:	
	1 - Detailkaart van het plangebied met boorpunten	
	2 - Boorstaten	
	3 - Combinatiekaart IKAW, AMK en ARCHIS-waarnemingen	
	4 - Vondstenlijst	
	5 - Geologische/archeologische perioden en lijst met gebruikte afkortingen	

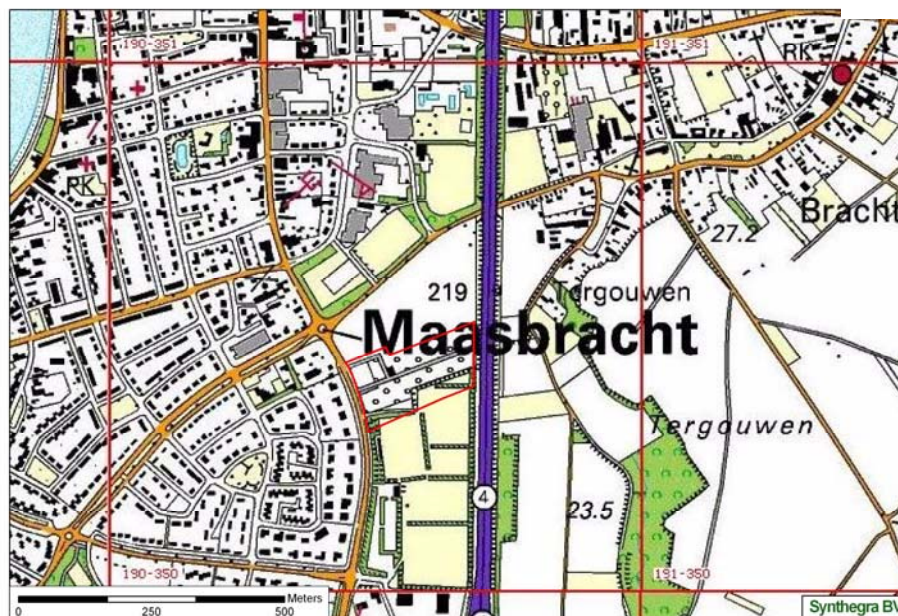
Afbeelding voorblad: Impressie van het plangebied. Foto genomen vanuit het noordoosten.

1 Inleiding, onderzoekskader en objectgegevens

1.1 Inleiding en onderzoekskader

Op vrijdag 16 maart 2007 werd in opdracht van Inpijn-Blokpoel een bureauonderzoek en een karterend inventariserend veldonderzoek uitgevoerd aan de St. Joosterweg 19 te Maasbracht, gemeente Maasgouw (Limburg). De onderzoekslocatie is gelokaliseerd in het zuidoostelijke buitengebied van Maasbracht. Het plangebied staat kadastraal bekend als gemeente Maasgouw, sectie H, perceelnummers 634 en 61. Het plangebied is momenteel in gebruik als tuincentrum, weiland en deels als voetbalvelden. In de toekomst zal hier een opvangcentrum voor gehandicapte kinderen ontwikkeld worden. Het totaal te onderzoeken terrein heeft een oppervlakte van ca. 2,65 ha.

Het geplande grondverzet kan een bedreiging vormen voor de mogelijk aanwezige archeologische resten binnen het plangebied. Ondermeer op basis van het POL (Provinciaal Omgevingsplan Limburg), dient een inventarisatie van de archeologische waarden in het gebied te worden gemaakt. Het bevoegd gezag, de provincie Limburg, zal de resultaten van het onderzoek toetsen.

Afbeelding 1: Topografische kaart met het plangebied in het rode kader.

1.2 Onderzoeksdoel en –vraagstellingen

Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen een omschreven gebied. Dit omvat de aan- of afwezigheid, het karakter en de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de relatieve kwaliteit van de archeologische waarden. Aan de hand van de analyse van de verzamelde informatie wordt een gespecificeerd verwachtingsmodel opgesteld.

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en aanvullen van dit verwachtingsmodel. Het doel van het karterend inventariserend veldonderzoek (IVO-kartering) is het systematisch onderzoeken van het plangebied om eventueel aanwezige archeologische resten in kaart te brengen.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals opgesteld in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, 2006, versie 3.1).

De volgende vragen zullen zoveel mogelijk beantwoord worden door het karterend onderzoek:

- Wat is de bodemopbouw ter plaatse van het plangebied?
- Is er nog een intact bodemprofiel aanwezig?
- Op welke diepte bevinden zich archeologisch relevante bodemlagen?
- Zijn archeologische indicatoren of resten aangetroffen?
- Op welke diepte bevinden zich eventueel aanwezige archeologische resten?

Indien er vindplaatsen zijn aangetroffen:

- Wat kan al gezegd worden over de kenmerken van de archeologische resten (periode/ datering/ complextype)?
- Wat is voor zover reeds duidelijk de kwaliteit (gaafheid, conservering) van de archeologische resten?

Project : Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Kenmerk : ERA/UIT/SAW/SyntheGra Rapport P0501847

1.3 Administratieve gegevens

Toponiem : St. Joosterweg
Plaats : Maasbracht
Gemeente : Maasgouw
Provincie : Limburg
Projectnummer : SyntheGra Rapport P0501847
Bevoegd gezag : Provincie Limburg
Opdrachtgever : Inpijn-Blokpoel
Uitvoerende instantie : SyntheGra bv
Datum uitvoering : 16-03-2007
CIS-code : 21.593
Datum onderzoeksmelding : 07-03-2007
Uitvoerders veldwerk : drs. E. Rondags (junior archeoloog), drs. E. van der Kuijl (senior archeoloog), drs. N. Van Liefferinge (junior archeoloog)
Kaartblad : 58D
Oppervlakte : ca. 2,65 ha
Perceelnummer(s) : H 634 en H 61
Grond eigenaar / beheerder : onbekend
Peilmerknnummer : 058D0164; 30.818 +NAP
Grondgebruik : tuinbouwcentrum, weiland, voetbalveld
Geologie : Formatie van Beegden
Geomorfologie : Maasterras
Bodem : Vorstvaaggronden en radebrikgronden
Beheer en plaats van documentatie en vondsten : Koninklijke Bibliotheek, Bibliotheek RACM, Archief SyntheGra Doetinchem, Provinciaal Depot voor Bodemvondsten te Maastricht

Het plangebied wordt omsloten door de volgende 4 coördinaten:

Linksboven: X: 190444,13; Y: 350338,75
Rechtsboven: X: 190444,13; Y: 350506,51
Rechtsonder: X: 190689,11; Y: 350506,51
Linksonder: X: 190689,11; Y: 350338,75

2 Onderzoeksmethodiek

Bureauonderzoek

Bij het bureauonderzoek worden alle bekende gegevens verzameld die relevant zijn om een gebiedsspecifieke archeologische verwachting op te stellen voor het plangebied. Dit wordt in eerste instantie gedaan door het raadplegen van voor de archeologie relevante (schriftelijke) bronnen. Dit betreft met name gegevens over bekende archeologische vindplaatsen in en rond het plangebied. Dit wordt aangevuld met een historisch onderzoek, waarbij informatie over vroeger grondgebruik wordt verkregen door o.a. de analyse van historische kaarten.

Voor het bepalen of, waar en uit welke periode archeologische resten verwacht kunnen worden, worden tevens gegevens over de landschapsgenese verzameld.

- Geologische Overzichtskaart van Nederland, 1:600.000
- Bodemkaart van ARCHIS II

Tenslotte werd nagegaan of er binnen het plangebied reeds archeologische waarden bekend zijn. Hiervoor werd het centrale informatiesysteem (ARCHIS, CMA/CAA), de Archeologische Monumentenkaart (AMK), de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Limburg en andere relevante archeologische bronnen en kaarten geraadpleegd..

Voor het historisch onderzoek zijn de volgende instanties bezocht en geraadpleegd:

- ARCHIS II
- Cultuurhistorische Basiskaart van de provincie Limburg
- Gemeente Maasgouw, afdeling Ruimtelijke Ordening (dhr. Geerligts)
- Dhr. Rutten, amateur- geschiedkundige van Maasbracht

Het volgende historisch-kartografisch materiaal is voor het onderzoek bestudeerd:

- Minuutplan uit ca. 1832 (<http://www.dewoonomgeving.nl>)
- Grote Historische Atlas van Nederland uit ca. 1838
- Gemeente Atlas van Nederland door J. Kuyper (1865-1870)
- Grote Historische Topografische Atlas van Limburg uit ca. 1895

2.2 Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase

Op basis van het bureauonderzoek is een gebiedsspecifieke archeologische verwachting opgesteld. Het bureauonderzoek toonde aan dat er vindplaatsen van na de steentijd konden verwacht worden. Voor vindplaatsen na de steentijd dienden er in het plangebied per hectare 10 (grond)boringen verricht te worden tot (minimaal 25 cm) in de C-horizont. Aangezien het plangebied een oppervlakte kent van ca. 2,65 ha, werden 29 boringen uitgevoerd. De boringen werden verricht in een verspringend grid (40 x 25 m) en werden verricht met een edelmanboor (diameter 12 cm). Het terrein was deels verhard waardoor een aantal boringen van het grid afweken (bijlage 1). De raaien ter hoogte van het tuinbouwcentrum werden ca. 10 m in zuidelijke richting opgeschoven. Boring 1 werd een aantal meter noordwaarts verplaatst tot net buiten het voetbalveld om het voetbalveld te sparen. Conform de norm NEN 5104 werden de boringen beschreven (bijlage 2). Door middel van het snijden en het verbrekken van het materiaal uit de boorkop werd de aanwezigheid van eventuele archeologische resten onderzocht. De boringen werden ingemeten met behulp van een meetlint. De

Project : Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Kenmerk : ERA/UIT/SAW/Synthebra Rapport P0501847

maaiveldhoogte ter plaatse werd vastgesteld met behulp van kaartmateriaal (ca. 23,5 m; de voetbalvelden liggen ca. 4 m lager).

3 Landschapsgenese

Er bestaat een sterke relatie tussen de ontstaansgeschiedenis van het landschap en de archeologische verwachting van een gebied. Daarom is het belangrijk om de genese van een landschap goed te bestuderen. De geologische ontwikkeling ligt ten grondslag aan de geomorfologie en bodem. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de landschapsgenese van de onderzoekslocatie. Voor de geologische en geomorfologische beschrijving is gebruik gemaakt van de nieuwe lithostratigrafische indeling van de ondiepe ondergrond.¹

Voor een overzicht van de geologische perioden, zie bijlage 5.

3.1 Geologische en geomorfologische ontwikkeling

Maasbracht ligt ruim één kilometer ten oosten van de rivier de Maas. Volgens de Geologische Overzichtskaart van Nederland (schaal 1:600.000) ligt in het plangebied rivierzand en –grind van de Maas aan het oppervlak.² Deze afzettingen worden tot de Formatie van Beegden gerekend.

Het landschap is sterk beïnvloed door de tektoniek en door afwisseling van glaciale en interglaciale tijden tijdens het Kwartair (ca. 1,81 miljoen jaar BP – heden). Door de tektonische opheffing van Limburg en de aangrenzende Ardennen snijdt de Maas zich geleidelijk dieper in. Het wisselende klimaat dat zo kenmerkend is voor het Pleistoceen, heeft echter tot gevolg gehad dat deze insnijding niet continu, maar stapsgewijs verliep: tijdens een klimaatsomslag sneed de Maas zich in, waarna de rivier langdurig op hetzelfde niveau sediment afzette en zo een brede riviervlakte kon vormen. Bij een volgende klimaatsomslag werd vervolgens deze vlakte opnieuw ingesneden en vormde zich een nieuwe riviervlakte op een lager niveau. De voormalige hoger gelegen vlakte werd zo een terras. Op deze wijze ontstonden tientallen terrasniveau's in het Maasdal. Vooral aan de zuidoost kant van het Maasdal zijn deze terrassen bewaard gebleven, terwijl deze aan de westkant veeleer door jongere rivieractiviteit zijn geërodeerd.³ In het studiegebied liggen met name Midden en Laet Pleistocene terrassen waarop, tijdens de laatste ijstijd, op grote schaal dekzand is afgezet.

Op afbeelding 2 is te zien dat Maasbracht, met uitzondering van de noordwestelijke punt, op een laat-pleistoceen rivierterras ligt. De steilrand ten westen van het plangebied markeert de grens naar de huidige holocene rivierbedding.

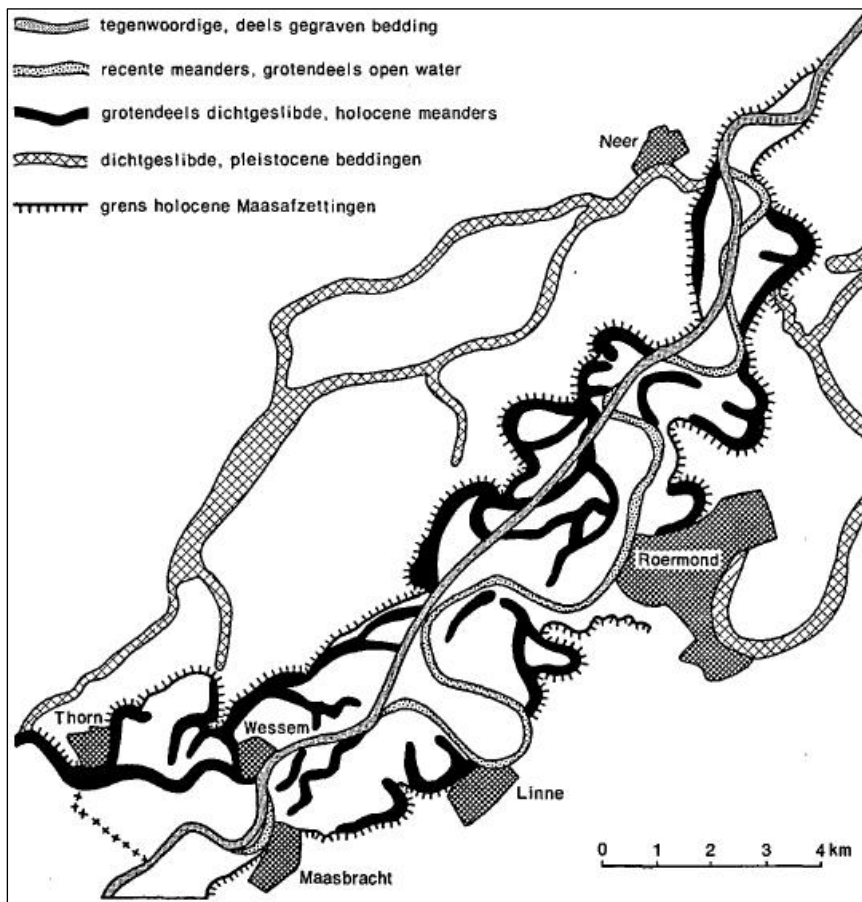
---

¹ De Mulder et al. 2003

² beschikbaar via <http://dinoloket.nitg.tno.nl>

³ Berendsen 2000, 11-12

Afbeelding 2: De Maas heeft zijn loop vele malen verlegd. Op talrijke plaatsen zijn restanten van vroegere beddingen in het terrein nog terug te vinden.⁴

3.2 Bodem

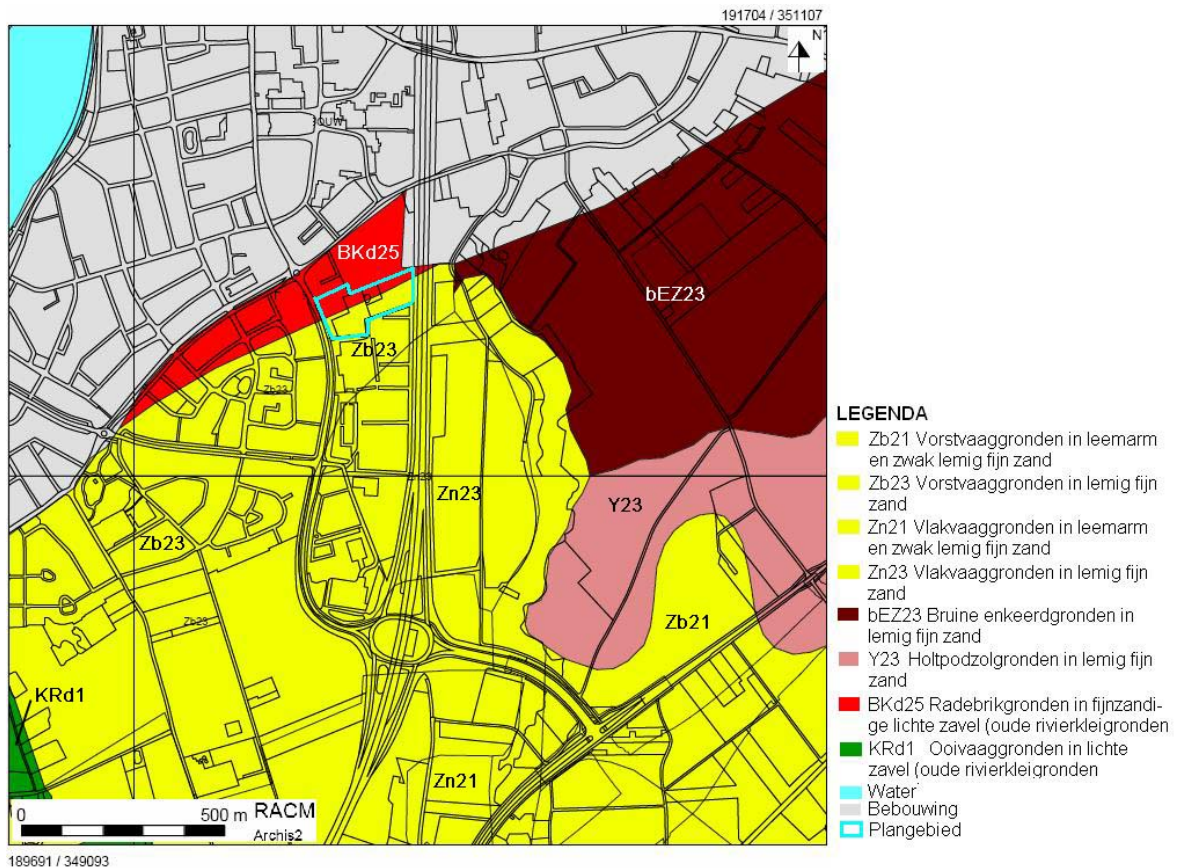
In het plangebied komen volgens de bodemkaart twee bodemtypes voor. In de noordelijke helft van het plangebied komen radebrikgronden voor en in de zuidelijke helft vorstvaaggronden. De oude rivierkleigronden, zoals radebrikgronden, zijn kenmerkend voor een rivierterras van pleistocene ouderdom, mits het niet bedekt is door dekzand. In het laatste geval zijn podzolgronden te verwachten met ijzer- en humusinspoelingslagen. De vorstvaaggronden zijn in lutumarme zandgronden ontstaan⁵ en zijn relatief jong. Ze komen hier voor bovenop het Pleistocene terras en moeten dan ook geïnterpreteerd worden als bodems die ontstaan zijn als gevolg van verstuiving van de oorspronkelijke podzolgrond.

Gronden die lutum (klei) bevatten, kunnen na ontkalking, onder invloed van bepaalde organische stoffen kleideeltjes in de bovenste lagen van het profiel mengen. Bij een neerwaartse waterbeweging wordt deze klei, samen met de organische stof, via scheuren en poriën naar beneden verplaatst. Door de verplaatsing van klei en de afzettingen van het verplaatste materiaal op een lager niveau in het profiel, ontstaat op den duur een uitspoelingshorizont die lutumarm is geworden met daaronder een inspoelingshorizont (Bt) die meer lutum bevat. Aangezien er telkens maar een zeer kleine hoeveelheid klei in beweging is, is er een zeer lange tijd nodig voor het ontstaan van een horizont, waaruit duidelijk klei is uitgespoeld en van een horizont daaronder,

⁴ Stiboka 1972, 39

⁵ Ibidem, 36

die duidelijk met klei is verrijkt.⁶ Het rivierterras, waarop het plangebied ligt, was actief tijdens het Weichselien en is minimaal 10.000 jaar oud. Er is dus tijd genoeg geweest voor de vorming van brikgronden. De radebrikgronden in fijnzandige, lichte zavel, die in het plangebied voorkomen, zijn kenmerkend voor hoog gelegen gebieden met een golvend reliëf. Bij een deel van de gronden begint tussen 70 – 120 cm een geelbruine, leemarme, grofzandige C-horizont.⁷

Afbeelding 2: Het plangebied op de bodemkaart weergegeven met het blauwe kader.⁸

Vorstvaaggronden in lemig fijn zand komen in het algemeen op vrij vlakke plateaus met weinig reliëf voor. De meeste bodems hebben een 25-30 cm dikke, donkere grijsbruine bouwvoor. Deze bodems zijn ontstaan in leemarme zanden: waarschijnlijk betreft het hier (verstoven) dekzand, dat oorspronkelijk bovenop de pleistocene terrassen is afgezet. Indien dit zand nog op de oorspronkelijke locatie lag, zouden zich podzolgronden hebben gevormd. Ook de sporadische aanwezigheid van een zwakke moderpodzol B-horizont, die geleidelijk overgaat in de C-horizont⁹, suggereert dat deze dekzanden inderdaad tijdens het Holoceen verstoven zijn.

⁶ Ibidem, 77

⁷ Stiboka 1972, 77

⁸ beschikbaar via Archis2, het registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten

⁹ Ibidem, 99

4 Bewoningsgeschiedenis van het plangebied

4.1 Beknopt historisch overzicht

Het aan de Maas gelegen Maasbracht is gebouwd op een laagterras in het Maasdal¹⁰ dat tijdens de laatste ijstijd een actieve riviervlakte was en één geheel vormde met het laagterras bij Heel in het noorden. Vanaf het midden-paleolithicum (tot circa 8800 v. Chr.) zijn gegevens bekend van de aanwezigheid van bewoning in de regio rondom Maasbracht. Uit deze periode zijn namelijk een tweetal vondsten bekend uit Maasbracht.¹¹ Op het grondgebied van Posterholt werden in het Vlootbeekdal verschillende basis- en jachtkampen uit het mesolithicum (circa 8800-4900 v. Chr.) onderzocht door een team van de Universiteit van Leiden.¹² De Vlootbeek loopt door over het grondgebied van Maasbracht. Resten uit de vroeg-neolithische cultuur (circa 5300 tot 2000 v. Chr.) zijn ook in Maasbracht gevonden.¹³ Uit deze plaats stamt de uitzonderlijke vondst van de zogenaamde *durchlochte Rössener Breitkeil*, gemaakt van een steensoort die waarschijnlijk afkomstig is uit de Karpaten, een aanwijzing voor de lange-afstandsrelaties in die periode.¹⁴ Op het grondgebied van Maasbracht zijn verscheidene losse vondsten uit het neolithicum bekend (zie hoofdstuk 4.2). Maasbracht en omstreken heeft ook Romeinse bewoning gekend. Aan de westzijde van de Maas bevond zich een Romeinse heerbaan, die vanaf het Belgische Tongeren naar Nijmegen liep. Een zijweg (*diverticulum*) liep van het Duitse Tüdderen via het gehucht Cruchten bij Maasbracht naar Heel.¹⁵ De Romeinse aanwezigheid in de regio was in hoofdzaak van militaire aard. Er werden meerdere versterkingen langs de Romeinse wegen gebouwd teneinde de rijksgrens van vijandelijke aanvallen van Germaanse stammen te waarborgen. Het circa 2 kilometer ten noorden (aan de andere zijde van de Maas) gelegen Heel (*Catualium*) was van circa 200 tot 400 een plaats van enige betekenis. De benaming *Catualium* is afgeleid van het Keltische 'catul', wat de betekenis heeft van 'strijd'. Waarschijnlijk heeft de naam betrekking op de Keltische stam der Eburonen die in deze contreien leefden tot rond de 1^e eeuw v. Chr.¹⁶ In Maasbracht zijn vondsten uit de Romeinse periode bekend, zoals teruggevonden bebouwingsresten en fragmenten van muurschilderingen, vermoedelijk afkomstig van kleinere behuizingen in de regio zoals hoeven (villae) (zie ook hoofdstuk 4.2).¹⁷

De benaming Maasgouw is afkomstig van de vroegmiddeleeuwse gelijknamige benaming van de gouw waaronder het grondgebied van Maasbracht viel. In de Karolingische tijd vanaf circa 750, werd het machtsgebied van deze Frankische heersers onderverdeeld in territoriale en bestuurlijke eenheden, soms gelijk staande aan graafschappen. De regio bleef na het vertrek van de Romeinen vanaf circa de 5^e eeuw bewoond. Het aan de andere zijde van de Maas gelegen Wessems is een nederzetting die is ontstaan in de vroege middeleeuwen. In de vroege middeleeuwen was de Maas een belangrijke reisroute. Aan deze rivier vinden we dan ook meerdere plaatsen die in deze periode van betekenis waren, en die op gelijke afstanden van elkaar verwijderd lagen. Deze afstand van 30 kilometer was gelijk aan een dag stroomopwaarts varen. Zo vinden we onder meer Venlo/Blerick, Roermond, Meeswijk en ook Wessems aan de westoever.¹⁸ Aan de oostoever was de bewoningsdichtheid ook groot, getuige een aantal van 43 plaatsen in het Limburgse grondgebied in een vermelding tussen 865 en 869 waar het Akense stift haar inkomsten uit verkreeg.¹⁹

---

¹⁰ Renes 1999, 264.

¹¹ Deeben e.a. (red.) 2005, 121.

¹² Deeben e.a. (red.) 2005, 247.

¹³ Bertrand e.a. 1980, 123.

¹⁴ www.archeologiemanifestatie.nl/mooistevondst.aspx

¹⁵ Baalbergen e.a. 1998, 81.

¹⁶ Ubachs 2000, 44-45.

¹⁷ Ubachs 2000, 71.

¹⁸ Ubachs 2000, 68.

¹⁹ Renes 1999, 298.

Maasbracht wordt voor het eerst vermeld in het jaar 888 als 'Warachte'.²⁰ Vermoedelijk was de nederzetting in deze periode koningsgoed onder Karolingische heerschappij.²¹ In 1265 is melding dat het dorp "Bragth" samen met Ohé en Laak en Linne behoorde tot het ambt van Montfort. Dit was weer onderdeel van het Overkwartier van Gelre, onder het gezag van het hertogdom Gelre.²² Het voorvoegsel 'Maas' in de plaatsnaam heeft betrekking op de ligging in het Maasgebied, en duidt dus niet de ligging aan de Maas aan. Deze aanduiding kwam pas later in zwang, om verwarring te voorkomen met het bij Swalmen gelegen dorp Bracht.²³ Na de Spaanse Successieoorlog (1701-1713) werd het Overkwartier opgedeeld tussen Oostenrijk, de Republiek en Pruisen.²⁴ Het Land van Montfort en dus Maasbracht kwamen zo in handen van de Republiek.²⁵ Na de komst van de Fransen eind 18e eeuw werden de bestuurlijke indelingen flink gereorganiseerd, en ging Maasbracht over tot het departement van Nedermaas.²⁶ Maasbracht was dankzij haar gunstige ligging langs de Maas van oudsher een vissersgemeenschap. De aanleg van het Julianakanaal (1925-1934) had tot gevolg dat Maasbracht de op één na grootste binnenhaven van Nederland werd. In 1944 echter, toen het eind van de oorlog in zicht kwam, brachten de Duitse soldaten in Maasbracht 240 schepen tot zinken, om te voorkomen dat de geallieerden ze zouden gebruiken om de rivieren en kanalen over te steken.²⁷ Wat de materiële gevolgen voor het omliggende gebied waren, is niet helemaal duidelijk. De impact op het plangebied lijkt eerder klein geweest te zijn. Het plangebied ligt net buiten de bebouwde kom, aan de oostelijke zijde van de dorpskern van Maasbracht. Het wordt omsloten door de Sint Joosterweg aan de westzijde en de rijksweg A2 aan de oostzijde.

4.2 Archeologische vondsten

Voor het plangebied geldt volgens de IKAW (Indicatieve Kaart Archeologische Waarden) een middelhoge tot grotendeels hoge archeologische verwachting (respectievelijk het noordelijke en het zuidelijke deel). Volgens de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Limburg geldt voor het plangebied dezelfde archeologische verwachting.²⁸

In ARCHIS (de online database van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurhistorie en Monumenten) zijn er in de omgeving een aantal onderzoeksmeldingen en waarnemingen bekend. Op 560 meter ten oosten van het plangebied aan de Heuvelstraat is door Synthegra in 2005 een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd (ARCHIS onderzoeksmelding 13051). Uit de resultaten van de boringen kwam naar voren dat een vervolgonderzoek niet nodig was. Er werden geen archeologische indicatoren aangetroffen.²⁹ In de historische kern van Maasbracht, aan de Havenfront Noord op circa 900 meter ten noordwesten van het plangebied, werd in 2005 door Grontmij een bureauonderzoek uitgevoerd. Hieruit kwam naar voren dat een karterend booronderzoek in delen van het plangebied meer informatie zou kunnen opleveren met betrekking tot archeologische resten en eventuele verstoring als het gevolg van de bewoningsactiviteiten (ARCHIS onderzoeksmelding 9379). Op deze locatie werd in 1929 een stenen urnkist (ossuarium) uit de Romeinse tijd gevonden, evenals een kook- of voorraadpot (ARCHIS waarnemingsnummer 33310). In datzelfde jaar werden diverse kleine kogels en vaatwerk uit de ijzertijd of Romeinse tijd aangetroffen (ARCHIS waarnemingsnummer 34677).

---

²⁰ Renes 1999, 265.

²¹ Renes 1999, 295.

²² www.limburgsmuseum.nl

²³ Renes 1999, 265.

²⁴ www.limburgsmuseum.nl

²⁵ Ubachs 2000, 259.

²⁶ Baalbergen e.a. (red.) 1998, 81.

²⁷ www.maasgouw.nl

²⁸ www.limburg.nl

²⁹ Hensen 2005 (Synthegra rapport 175160).

Aan de Kruisstraat, op circa 320 meter noordelijk van het plangebied, werden volgens het archief in ARCHIS een romeins crematiegraf met bekers, kommen en schalen uit de late ijzertijd tot Romeinse periode aangetroffen (ARCHIS waarnemingsnummer 34.309). Op circa 330 meter ten noordoosten van het plangebied werd een armbandfragment aangetroffen uit dezelfde periode (ARCHIS waarnemingsnummer 51875). Op 750 meter noordoostelijk van het plangebied vond men een terra sigillata bord (midden of oostgallisch) en een 2^e-eeuws kruikfragment (ARCHIS waarnemingsnummer 33828). Op circa 730 meter ten noordwesten van het plangebied zijn bijlen aangetroffen bij de Maasbrachterpeel (ARCHIS waarnemingsnummer 4045) en het Maasbrachterbroek (ARCHIS waarnemingsnummer 3205). Een mooi voorbeeld hiervan uit de late bronstijd (circa 2000-800 v. Chr.) is de kokerbijl die in het Maasbrachterbroek gevonden werd (ARCHIS waarnemingsnummer 9294). Er werd volgens het archief in ARCHIS ook een bronzen ketel gevonden. Deze is te dateren uit de late ijzertijd tot de Romeinse tijd (ARCHIS waarnemingsnummer 33829).

Enigszins verder van het plangebied verwijderd (circa 1,3 kilometer ten noordoosten) ligt een beschermd monument van zeer hoge archeologische waarde (monumentnummer 963). Het betreft een terrein op de Steenakker, bij de Brachterbeek, met nederzettingen uit de ijzertijd, Romeinse tijd en vroege middeleeuwen. In 1982 werd tijdens een opgraving de resten van een Romeinse villa aangetroffen, evenals afval- en paalkuilen en veel scherfmateriaal uit de late ijzertijd en Romeinse tijd. Ook werden Merovingische aardewerkresten gevonden, een schijffibula en twee kralen (ARCHIS waarnemingsnummers 29752, 31975, 33825 en 33827).

4.3 De onderzoekslocatie op historisch kaartmateriaal

In het kader van het bureauonderzoek is tevens historisch kaartmateriaal bestudeerd. Op de kaarten uit respectievelijk 1838-1857, 1868 en uit 1895 is zichtbaar dat het huidige Maasbracht in deze perioden bestond uit de losse kernen Maasbracht en de gehuchten Kruchten en (Brachter)Beek. De huidige wegen Sint Joosterweg en kruisweg zijn op de kaarten reeds aangegeven. Het plangebied bestond in deze perioden uit bouwland, en lagen op verhogingen in het landschap. Het lag zuidelijk van de kern Maasbracht, tussen Kruchten en Brachterbeek. Op de minuutplan³⁰ uit begin 1818 is aangegeven dat het plangebied en de hele omgeving bestond uit bouwland.

Onderstaande kadasterkaart (afbeelding 4) dateert uit de Franse periode, wanneer een Keizerlijk decreet van Napoleon gelast dat er ook in Nederland een kadaster moest komen naar Frans model. Dit omvat de opmeting, schatting en tenaamstelling van grondeigendom. Onder Willem I werd in 1832 het Kadaster officieel ingevoerd. Deze kaart werd opgemaakt door de landmeter Bastendorff en geeft de situatie van rond 1818 weer.³¹ De noordelijke grens van het minuutplan wordt gevormd door de Brachterbeek. Min of meer parallel aan de beek ligt de huidige Kerkstraat met erlangs lintbebouwing. De zone ten zuiden hiervan is verdeeld in gelijkmatige percelen die onbebouwd zijn. Waarschijnlijk werd dit gebied gebruikt als bouwland en akkerland. Het toponiem Kraveld geeft dit ook aan.

---

³⁰ www.dewoonomgeving.nl Kadastrale gemeente Maasbracht, sectie E 'Brachterveld', blad 1. Vervaardigd door landmeter Bastendorff.

³¹ <http://www.dewoonomgeving.nl>

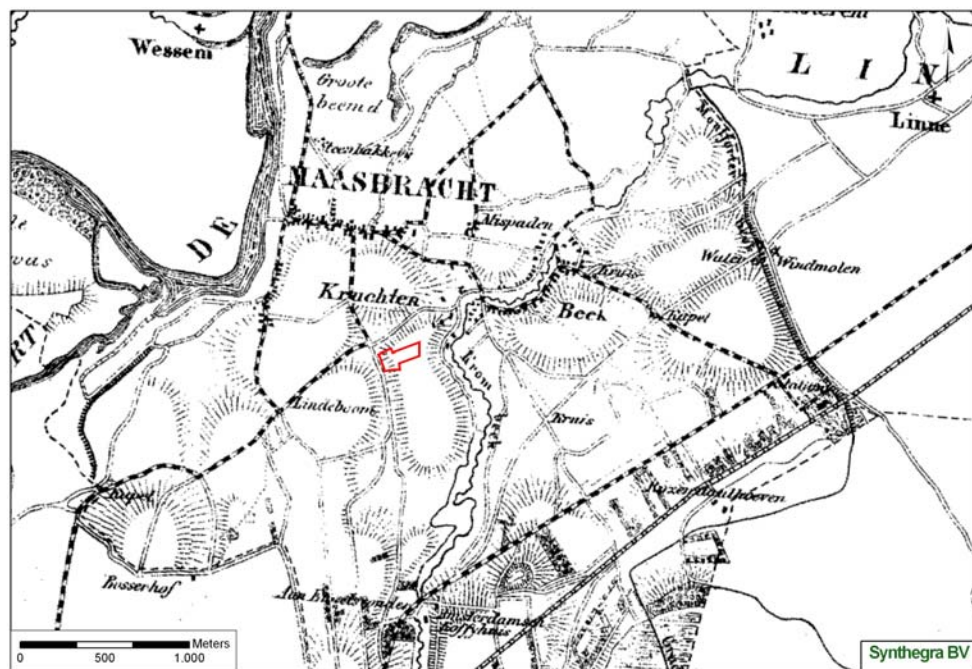
Afbeelding 4: Minuutplan uit 1818. Het plangebied is aangegeven in het rode kader.

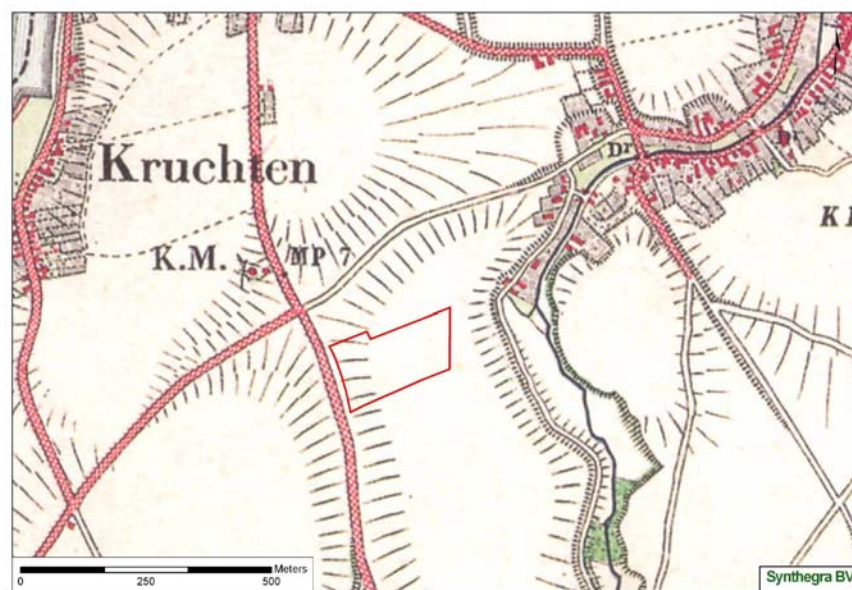
Afbeelding 5: Maasbracht en omgeving in circa 1838-1857.³² Het plangebied is aangegeven in het rode kader.

³² Grote Historische Atlas van Nederland, 4. Zuid-Nederland, 1938-1857, blad 109.

Project : Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Kenmerk : ERA/UIT/SAW/SyntheGra Rapport P0501847

Afbeelding 6: Maasbracht en omgeving in 1868.³³ Het plangebied is aangegeven in het rode kader.

Afbeelding 7: Maasbracht en omgeving in 1895.³⁴ Het plangebied is aangegeven in het rode kader.

³³ www.kuijsten.de/atlas. De Gemeente Atlas van Nederland is opgemaakt door J. Kuyper tussen 1865 en 1870.

³⁴ Grote Historische Topografische Atlas van Limburg, 1894-1926, blad 750.

Project : Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Kenmerk : ERA/UIT/SAW/Synthebra Rapport P0501847

4.4 De huidige en toekomstige situatie

Momenteel is het plangebied hoofdzakelijk in gebruik als tuincentrum. Ten westen van het tuincentrum bestaat het plangebied uit weiland. In het zuiden van het plangebied bevinden zich voetbalvelden. In de toekomst zal hier een opvangcentrum voor gehandicapte kinderen ontwikkeld worden met parkeerplaatsen.

5 Het archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is voor het plangebied een verwachtingsmodel opgesteld. Volgens de IKAW (Indicatieve Kaart voor Archeologische verwachting) en de Cultuurhistorische Waardenkaart geldt voor de onderzoekslocatie een middelhoge tot hoge trefkans voor archeologische resten. Aan de hand van deze informatie, de geo(morfo)logische situatie en de gegevens omtrent bewoningsgeschiedenis en vondsten rond het plangebied, is de volgende verwachting toegekend aan het gebied.

Het plangebied ligt langs de oostkant van de Maas, op een rivierterras, dat tijdens het Weichselien actief was. Op het terras komt een vlechtend geulenpatroon voor met daartussen gelegen hogere zandbanken. Tijdens en na het ontstaan van dit plateau bevolkten diverse (pre)historische bevolkingsgroepen het gebied vanwege de hoge biodiversiteit en de aanwezigheid van water. Hierdoor kunnen we volgens de geomorfologische gegevens aan het plangebied een hoge verwachting toekennen voor vondsten uit het laat paleolithicum en het mesolithicum. In de onmiddellijke omgeving van het plangebied zijn er echter geen vondsten bekend uit deze periode waardoor we de verwachting kunnen terugbrengen tot middelhoog.

De locatie van het plangebied is ook voor bewoning geschikt. Het plangebied is hoger gelegen en naast de Maas in het westen, is er ook in het oosten een beek (Brachterbeek) aanwezig die nu gedempt is. Er kan een algemene hoge verwachting toegekend worden voor resten uit het neolithicum, de metaaltijden, romeinse periode en vroege middeleeuwen. Als we de bekende gegevens van archeologische vondsten uit de omgeving bekijken, dan zijn er vooral vondsten uit de late ijzertijd en de romeinse periode bekend. Daarom kan er een hoge archeologische verwachting aan het plangebied toegekend worden voor nederzettingsresten uit de metaaltijden en de romeinse periode. Er zijn in de onmiddellijke omgeving geen gegevens bekend die kunnen wijzen op nederzettingsresten uit het neolithicum en de vroege middeleeuwen en daarom kan de kans op het aantreffen van resten uit deze periode als middelhoog beschouwd worden.

Wat de latere (volle en late) middeleeuwen en de nieuwe tijd betreft kunnen we vermoeden dat nederzettingsresten te verwachten zijn binnen de bebouwde kom van Maasbracht. Dat geldt ook voor gelijktijdige begraafplaatsen. Het historische kaartmateriaal toont geen bebouwing voor het plangebied. In de 19^e eeuw was het plangebied in gebruik als landbouwgebied. Dat was in de middeleeuwen waarschijnlijk ook al zo en daarom wordt de kans op archeologische vindplaatsen vanaf de hoge middeleeuwen laag geacht.

Binnen het plangebied komen radebrikgronden en vorstvaaggronden voor. Voor de delen waar zich vorstvaaggronden bevinden, zal de kans op prehistorische vondsten gering zijn, aangezien hier verstuing heeft plaatsgevonden. Deze verstuing dateert vermoedelijk uit de Middeleeuwen, toen het plaggendek in het noorden werd aangelegd. In de radebrikgronden kunnen wel oudere archeologische resten aangetroffen worden. Indien deze binnen het plangebied aanwezig zouden zijn, bevinden ze zich in de ploegvoor, of net eronder aangezien het plangebied vroeger als bouwland bekend stond. Het plangebied is nu nog deels in gebruik als bouwland.

archeologische verwachting	nederzettingsresten	begraafplaatsen
laat-paleolithicum en mesolithicum	middelhoog	laag
neolithicum	middelhoog	middelhoog
metaaltijden	hoog	middelhoog
romeinse periode	hoog	middelhoog
vroege middeleeuwen	middelhoog	middelhoog
hoge en late middeleeuwen	laag	laag
nieuwe tijd	laag	laag

Tabel 1: Archeologische verwachting

6 Resultaten van het veldwerk

Het veldwerk aan de St. Joosterweg 19 te Maasbracht werd op vrijdag 16 maart uitgevoerd door drs. E. Rondags, drs. N. Van Liefferinge en drs. E. van der Kuijl. De boorstaten zijn terug te vinden in bijlage 2. Er werd geboord tot een maximale diepte van ca. 220 cm-mv.

In het zuiden van het plangebied, bleek een gedeelte van de bodem al in het verleden afgegraven te zijn voor de aanleg van de voetbalvelden. De boringen ter hoogte van de voetbalvelden (boringen 1 t.m. 7) hadden een soortgelijke opbouw. Direct onder het gras bevond zich een laag matig fijn bruin zand. Deze laag is zeer homogeen, maar door de scherpe grens met de onderliggende laag en door het voorkomen van plastic in boring 2 kan deze geïnterpreteerd worden als een ophooglaag ter aanleg van de voetbalvelden. Onder deze ca. 50 à 70 cm dikke laag bevindt zich de C-horizont, bestaande uit matig tot zeer grof (Maas)zand.

Boringen 8 t.e.m. 10, 22 t.e.m. 24 en 29 zijn gelegen op het weiland in het oosten van het plangebied. De grijsbruine Ap-horizont bestaat uit matig siltig matig fijn zand en is ca. 30 à 50 cm dik. Onder de Ap-horizont komt bij boringen 8, 9, 10 en 11 een bruine aangerijkte kleilaag voor die sterk zandig is (Bt-horizont). In deze laag komen in boringen 9, 10 en 11 spootjes baksteen voor die daar terecht zijn gekomen ten gevolge van inspoeling. Deze bodems kunnen geclassificeerd worden als radebrikgronden. Geleidelijk aan gaat de Bt-horizont over in een matig grove kleiige zandlaag (BC-horizont) om dan geleidelijk naar een oranjebruine C-horizont over te gaan. De C-horizont vangt aan op een diepte van ca. 90 cm -mv en bestaat uit matig grof zwak grindig zand. Ook dit zand is vermoedelijk Maasafzettingen. Bij boringen 12, 22, 23, 24 en 29 bevinden zich onder de Ap-horizont direct een kleiige horizont, bestaande uit matig fijn zand. Deze laag is minder uitgesproken kleiig dan de Bt-horizont van boringen 8 t.m. 11.

Ten westen van het weiland, ter hoogte van boringen 11, 12 en 21, is het plangebied opgehoogd met recent tuinafval van het tuinbouwcentrum. Dit deel van het plangebied is ook deels verstoord door de aanleg van een vijver. Onder het ophoogpakket bleek de bodem nog intact te zijn, uitgezonderd bij boring 21. Ter hoogte van boring 21 is de bodem verstoord te zijn tot op een diepte van ca. 2 m -mv. Er werd houtskoolrijk zand aangetroffen met recent puin. Boringen 11 en 12 vertonen een gelijkaardige opbouw met de boringen op de (aangrenzende) weide in het oosten van het plangebied.

In het westen van het plangebied, ter hoogte van het tuinbouwcentrum (boringen 13 t.e.m. 20 en 25 t.e.m. 28), is de bodem anders opgebouwd. De bodem bestaat overwegend uit AC-profielen. De recente donkergrijze Ap-horizont is ca. 40 cm dik en is opgebracht in functie van het tuinbouwcentrum. Onder de Ap-horizont bevindt zich een oudere geroerde grijsbruine A-horizont en daaronder op een diepte van ca. 90 à 120 cm -mv de geelbruine C-horizont. In de C-horizont komen veel minder grindjes voor en is over het algemeen ook minder grof dan de reeds beschreven boringen. De boringen in dit deel van het plangebied kunnen geïdentificeerd worden als vorstvaaggronden. Boring 27 is gelijkaardig met de boringen in het oosten van het plangebied. Ook hier komt er onder de A-horizont een kleiaanrijking of een briklaag voor (Bt-horizont) met een geleidelijke overgang naar de C-horizont.

Wat de archeologische indicatoren betreft zijn er in boring 20 en boring 19 respectievelijk een fragment proto-steengoed en een fragment van een kogelpot aangetroffen. Deze kwamen voor in de oude ploegvoor (A-horizont) waardoor men hier kan spreken van bemestingsaardewerk.

7 Conclusie

Op basis van het bureauonderzoek werd een gebiedsspecifieke archeologische verwachting opgesteld. Daarbij gold een algemene middelhoge verwachting op resten vanaf de steentijd. Voor nederzettingssporen uit de ijzertijd en de Romeinse periode bleek de verwachting hoog te zijn. Verder was er een lage verwachting voor resten uit de latere middeleeuwen en nieuwe tijd aangezien de ligging van het plangebied aan de rand van Maasbracht en het gebruik als bouwland. Uit de resultaten van het veldonderzoek kan deze verwachting teruggebracht worden tot laag. De volgende vragen, gesteld in de inleiding, kunnen nu beantwoord worden:

- ***Wat is de bodemopbouw ter plaatse van het plangebied?***
Binnen het plangebied kwamen in het oosten radebrikgronden, gevormd in Maasafzettingen voor en in het westen vlakvaaggronden, gevormd in dekzand. In het zuiden van het plangebied, ter hoogte van de voetbalvelden, treffen we direct onder een ophooglaag grof Maaszand aan.
- ***Is er nog een intact bodemprofiel aanwezig?***
Boringen 1 t.e.m. 7 werden ter hoogte van de voetbalvelden geplaatst. Bij de aanleg van deze voetbalvelden werd de bodem reeds afgegraven tot in het sterk grove Maaszand. Hier zijn geen intacte bodemprofielen meer aanwezig.
Profielen in het westen van het plangebied, ter hoogte van het tuinbouwcentrum, vertonen een A/C profiel. Het gaat hier om vlakvaaggronden. De oorspronkelijke bodem was hier echter een podzolgrond, gevormd in dekzand. Deze bodem is hier dus verdwenen door erosie (verstuiving). De profielen in het oosten van het plangebied (o.a. het weiland) vertonen een compleet bodemprofiel (boringen 8 t.m. 11), gevormd in Maasafzettingen. Onder de A-horizont komt er een briklaag voor (Bt-horizont) die geleidelijk (BC-horizont) overgaat in een C-horizont. Deze bodems zijn volledig intact en te classificeren als radebrikgronden. Bij boringen 12, 21 t.m. 24 en 29 ontbreekt een uitgesproken Bt-horizont, maar hier is onder de A-horizont ook een kleiige laag die geleidelijk (BC-horizont) over gaat in een zandige C-horizont.
- ***Op welke diepte bevinden zich archeologisch relevante bodemlagen?***
Bij boringen 1 t.e.m. 7 zijn er geen archeologisch relevante bodemlagen meer aangetroffen. Boring 21 vertoont ook een volledig verstoord profiel tot ca. 200 cm –mv. Voor de overige boringen bevinden de archeologisch relevante bodemlagen zich direct onder de A-horizont. Bij boringen 8 t.m. 10 en 22 t.m. 24 en 29 begint op een diepte van ca. 30 à 50 cm –mv de archeologisch relevante bodemlagen, bij boringen 11 en 12 is dat door de ophoog vanaf ca. 80 à 100 cm –mv. Bij de overige boringen is dat op een gemiddelde diepte vanaf ca. 1m –mv.
- ***Zijn archeologische indicatoren of resten aangetroffen?***
In boring 20 is een fragment proto-steengoed aangetroffen en in boring 19 fragmenten van een kogelpot. Deze kwamen voor in de oude ploegvoor (A-horizont) waardoor men hier kan spreken van bemestingsaardewerk. Dit aardewerk is van elders aangebracht en wijzen niet op een vindplaats *in situ*.
- ***Op welke diepte bevinden zich eventueel aanwezige archeologische resten?***
Niet van toepassing

Project : Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Kenmerk : ERA/UIT/SAW/Synthebra Rapport P0501847

Indien er vindplaatsen zijn aangetroffen:

- ***Wat kan al gezegd worden over de kenmerken van de archeologische resten (periode / datering / complextype)?***
Aangezien er geen archeologische resten *in situ* zijn aangetroffen, is deze vraag niet van toepassing.

- ***Wat is voor zover reeds duidelijk de kwaliteit (gaafheid, conservering) van de archeologische resten?***
Deze vraag is niet van toepassing.

8 Aanbeveling

Op basis van het bureauonderzoek en karterend inventariserend veldonderzoek wordt vervolgonderzoek niet noodzakelijk geacht voor het plangebied. Ondanks dat de bodemopbouw ter plaatse relatief intact was (uitgezonderd boringen 1 t.m. 7), werden er geen archeologische indicatoren aangetroffen.

De resultaten en de aanbevelingen van het onderzoek zullen getoetst worden door het bevoegd gezag, de provincie Limburg. Het definitieve besluit met betrekking tot vervolgonderzoek, zal op basis van het uitgebrachte advies, genomen worden door het bevoegd gezag.

Indien het bevoegd gezag beslist dat vervolgonderzoek niet noodzakelijk is en er worden bij de uitvoering van de sloop of graafwerkzaamheden toch archeologische resten of sporen aangetroffen, dient dit conform de Monumentenwet 1988 per direct gemeld te worden bij het reeds genoemde bevoegd gezag.

Project : Inventariserend veldonderzoek, deel karterend, St. Joosterweg te Maasbracht
Kenmerk : ERA/UIT/SAW/Synthegra Rapport P0501847

Gebruikte literatuur

Baalbergen e.a. (red.), 1998: *Atlas van historische vestingwerken in Nederland. Limburg*, Utrecht (stichting Menno van Coehoorn).

Berendsen, H.J.A., 2000: *Landschappelijk Nederland*, Assen

Bertrand, C.H., E.A.C. Theunissen en J.W. van Besouw, s.d., 1980: *Limburg in vogelvlucht*, Leeuwarden.

Deeben, J., E. Drenth, M.F. van Oorsouw en L. Verhart, 2005: *De steentijd van Nederland*, Meppel.

Grote Historische Atlas van Nederland, 4. Zuid-Nederland, 1838-1857, schaal 1:50.000, Wolters Noordhoff Atlasproducties..

Grote Historische Topografische Atlas van Limburg, 1894-1926, schaal 1:25.000, Uitgeverij Nieuwland.

Hensen, G., 2005: *Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen. Heuvelstraat te Maasbracht, Weert* (Synthegra rapport 175160).

Mulder de, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Houten

Stichting voor Bodemkartering, 1972: *Bodemkaart van Nederland 1:50.000, toelichting bij de kaartbladen 57 Oost Valkenswaard en 58 West Roermond*, Wageningen

Renes, J., 1999: *Landschappen van Maas en Peel. Een toegepast historisch-geografisch onderzoek in het streekplangebied Noord- en Midden-Limburg*, Wageningen.

Ubachs, P.J.H., 2000: *Handboek voor de geschiedenis van Limburg*, Hilversum (Maaslandse Monografieën 63).

Gebruikte internetsites:

www.archeologiemanifestatie.nl/mooistevondst.aspx

www.dewoonomgeving.nl

www.kuijsten.de/atlas

www.limburg.nl

www.limburgsmuseum.nl

www.maasgouw.nl

Bijlagen:

Bijlage 1: Detailkaart van de onderzoekslocatie met boorpunten

Bijlage 2: Boorprofielen

Resultaten van het Veldwerk

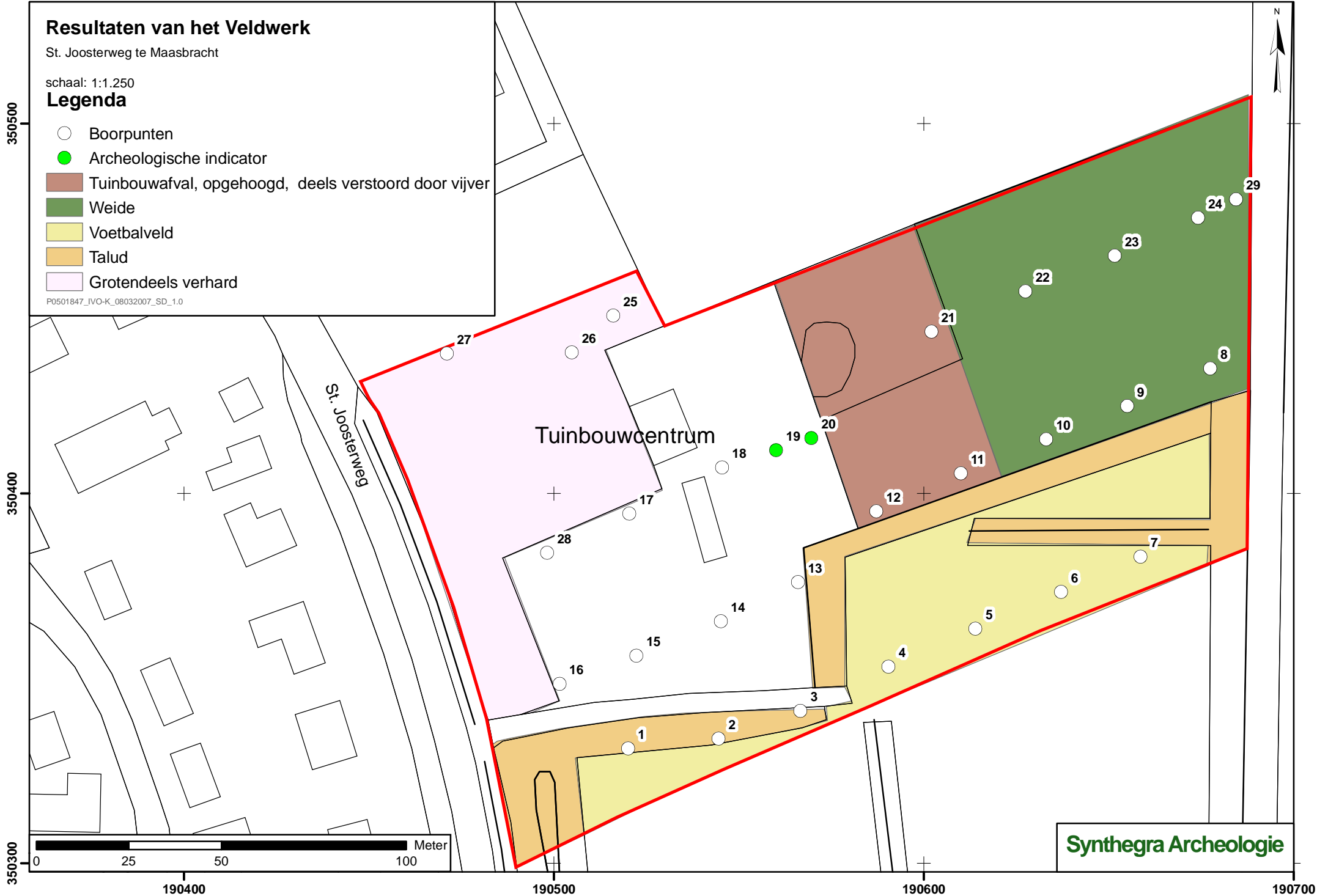
St. Joosterweg te Maasbracht

schaal: 1:1.250

Legenda

- Boorpunten
- Archeologische indicator
- Tuinbouwafval, opgehoogd, deels verstoord door vijver
- Weide
- Voetbalveld
- Talud
- Grotendeels verhard

P0501847_IVO-K_08032007_SD_1.0

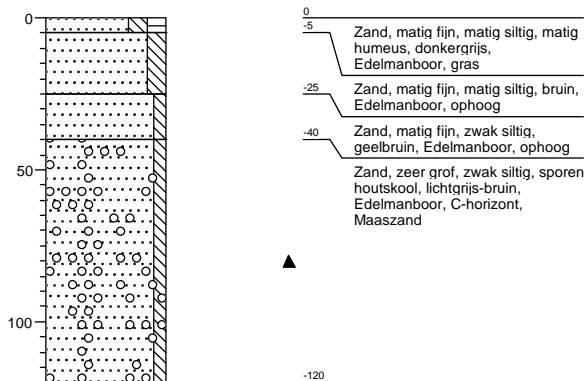

Bijlage 3: Combinatiekaart AMK, IKAW en Archismeldingen

Boring: 01

Datum: 19-03-2007

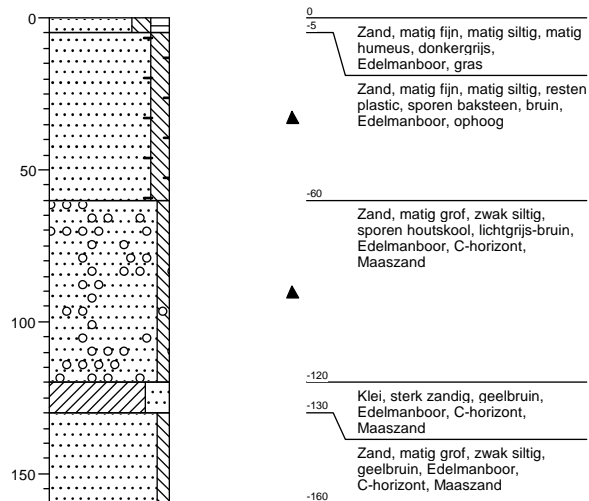
Opmerking:

Boring: 02

Datum: 19-03-2007

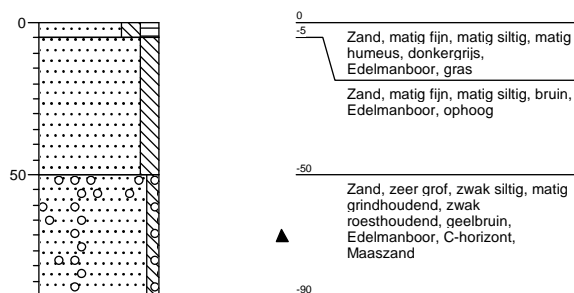
Opmerking:

Boring: 03

Datum: 19-03-2007

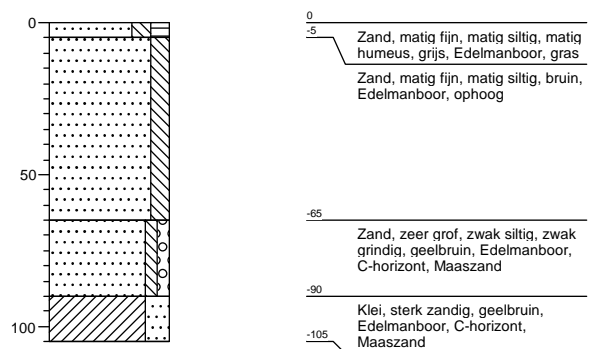
Opmerking:

Boring: 04

Datum: 19-03-2007

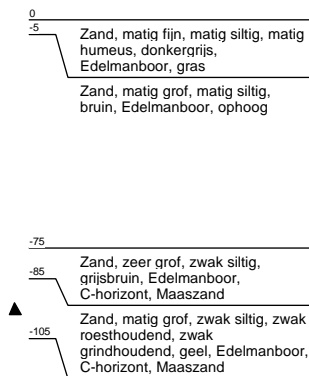
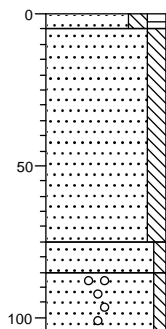
Opmerking:

Boring: 05

Datum: 19-03-2007

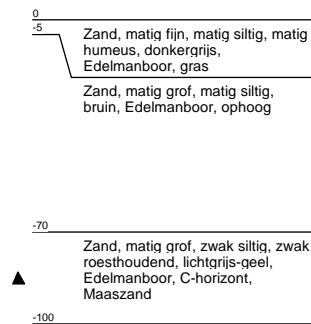
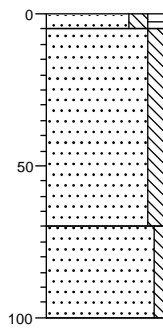
Opmerking:

Boring: 06

Datum: 19-03-2007

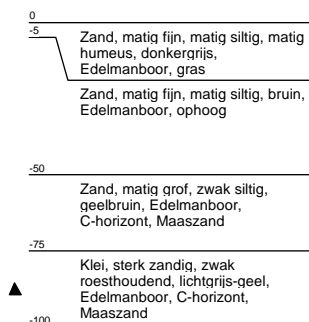
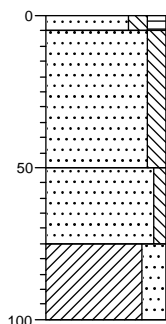
Opmerking:

Boring: 07

Datum: 19-03-2007

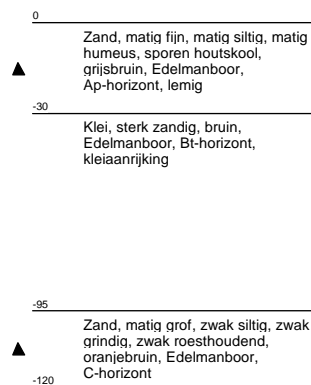
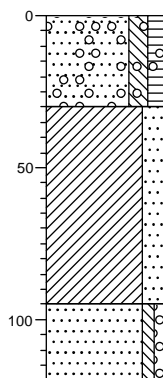
Opmerking:

Boring: 08

Datum: 19-03-2007

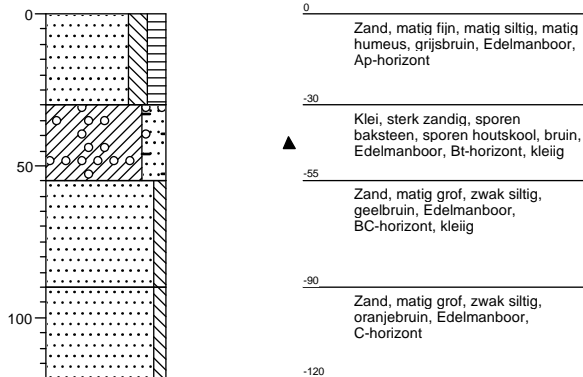
Opmerking:

Boring: 09

Datum: 19-03-2007

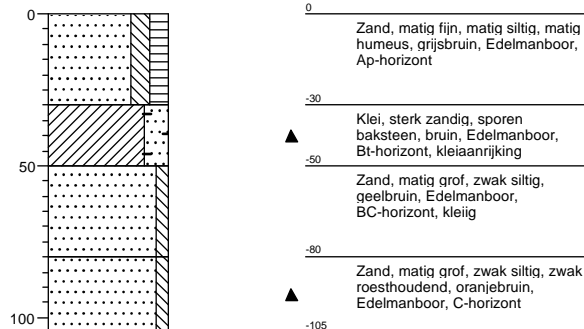
Opmerking:

Boring: 10

Datum: 19-03-2007

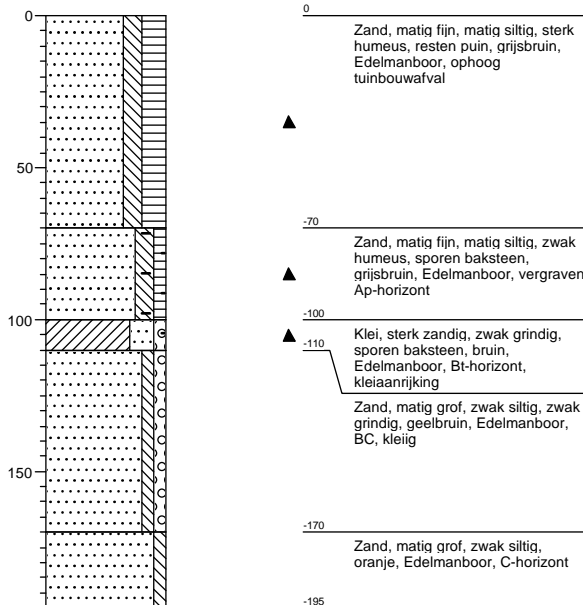
Opmerking:

Boring: 11

Datum: 19-03-2007

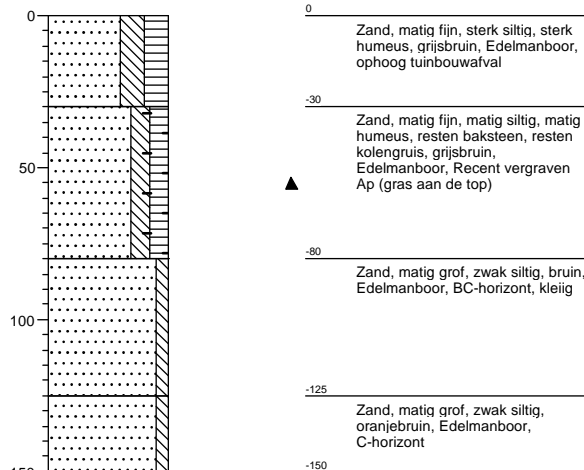
Opmerking:

Boring: 12

Datum: 19-03-2007

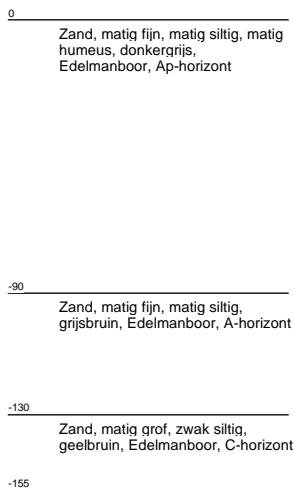
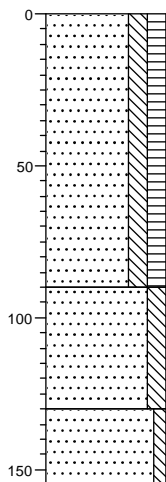
Opmerking:

Boring: 13

Datum: 19-03-2007

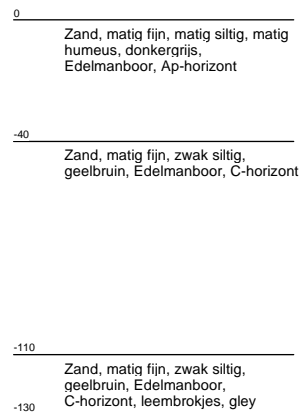
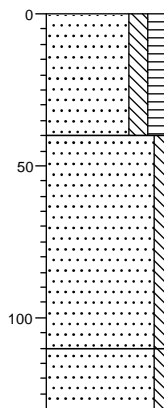
Opmerking:

Boring: 14

Datum: 19-03-2007

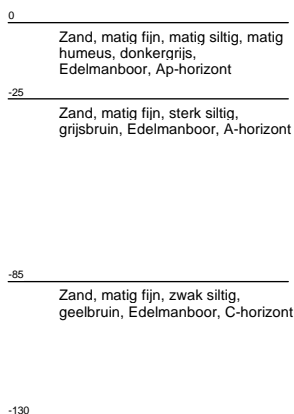
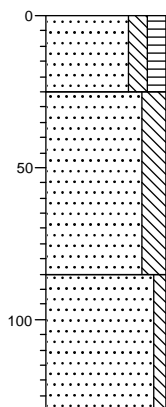
Opmerking:

Boring: 15

Datum: 19-03-2007

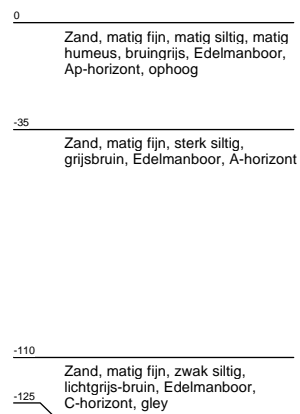
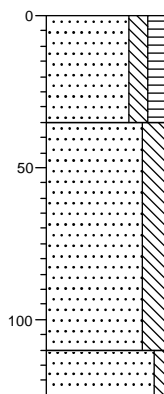
Opmerking:

Boring: 16

Datum: 19-03-2007

Opmerking:

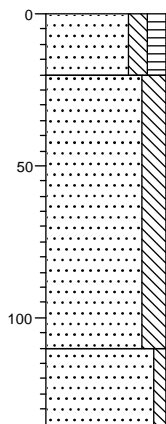

Boring: 17

Datum: 19-03-2007

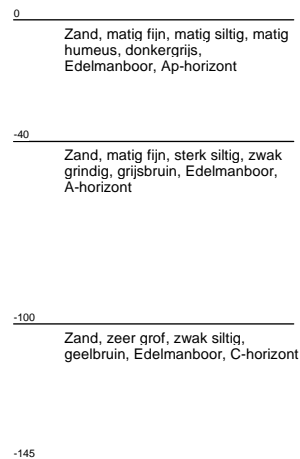
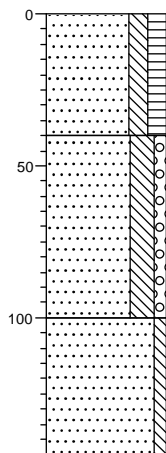
Opmerking:

Boring: 18

Datum: 19-03-2007

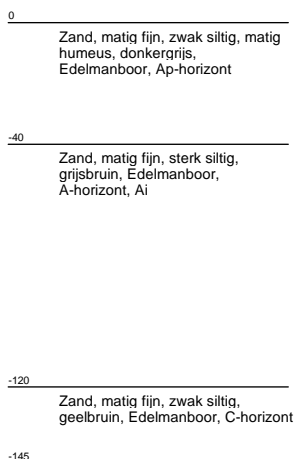
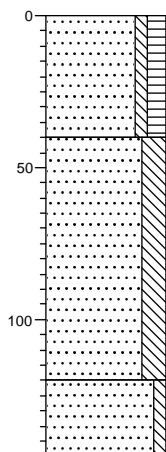
Opmerking:

Boring: 19

Datum: 19-03-2007

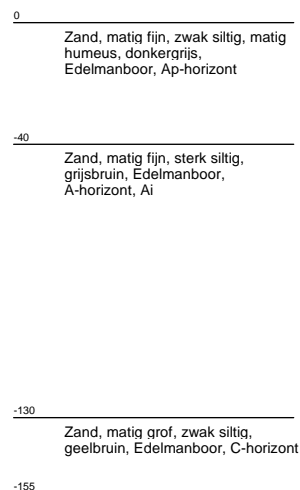
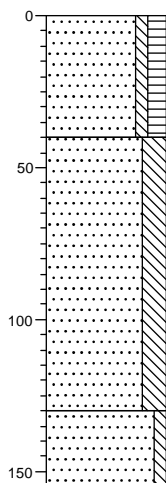
Opmerking:

Boring: 20

Datum: 19-03-2007

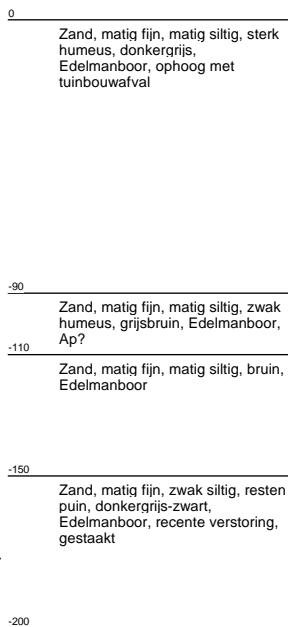
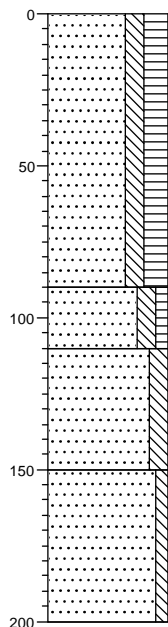
Opmerking:

Boring: 21

Datum: 19-03-2007

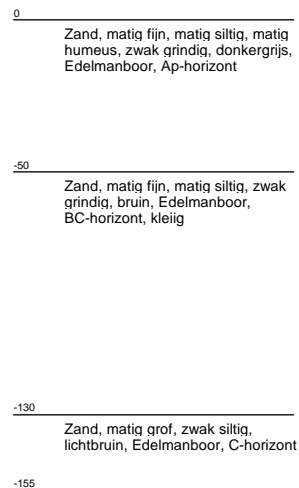
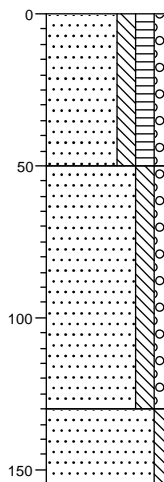
Opmerking:

Boring: 22

Datum: 19-03-2007

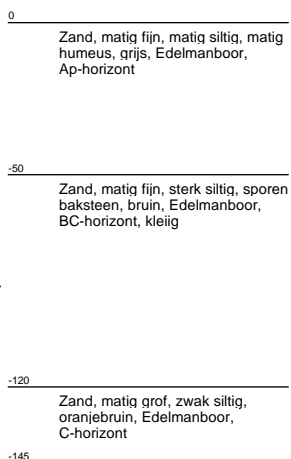
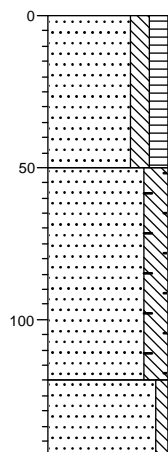
Opmerking:

Boring: 23

Datum: 19-03-2007

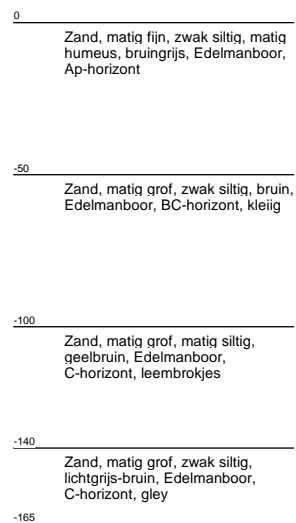
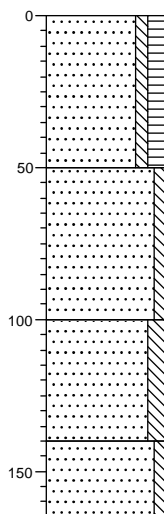
Opmerking:

Boring: 24

Datum: 19-03-2007

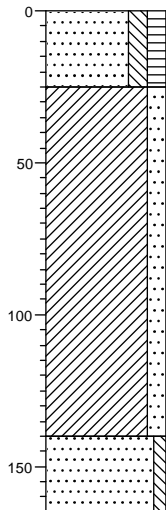
Opmerking:

Boring: 25

Datum: 19-03-2007

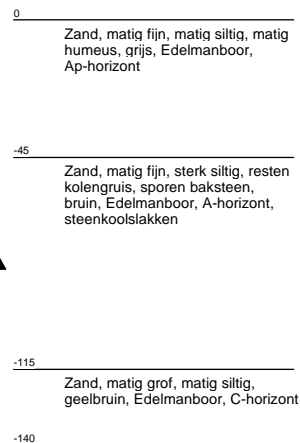
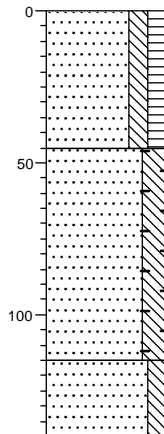
Opmerking:

Boring: 26

Datum: 19-03-2007

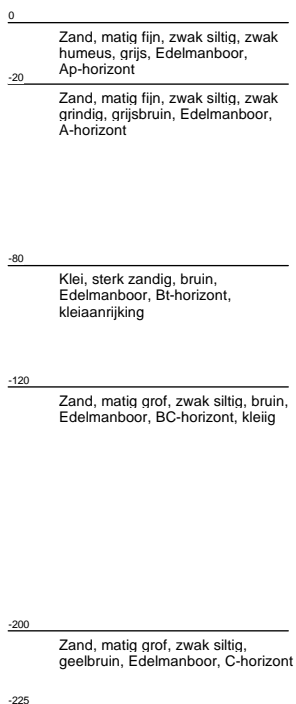
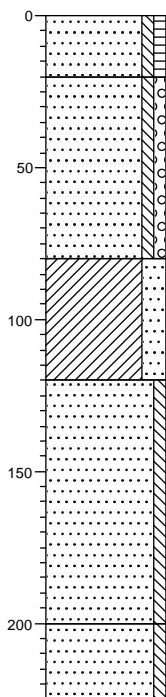
Opmerking:

Boring: 27

Datum: 19-03-2007

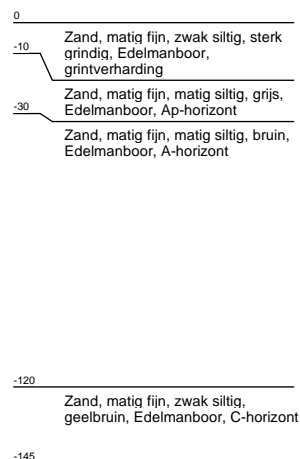
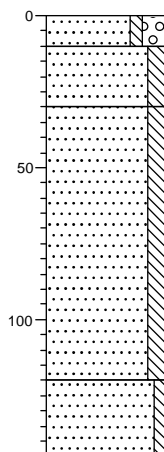
Opmerking:

Boring: 28

Datum: 19-03-2007

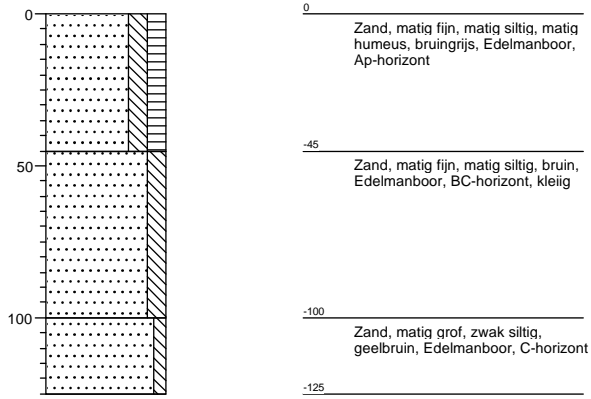
Opmerking:

Boring: 29

Datum: 19-03-2007

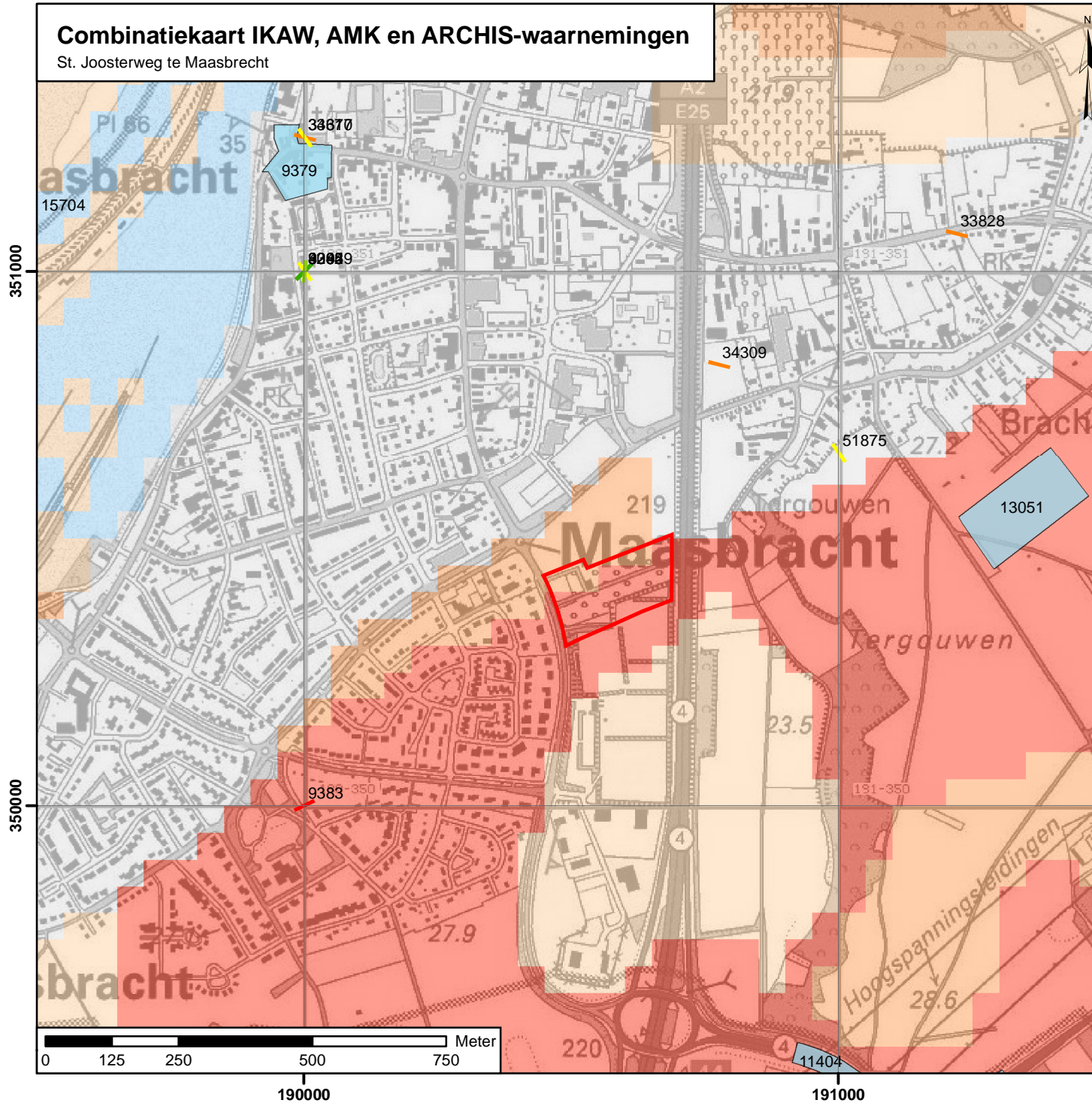
Opmerking:

**Bijlage 4:   Overzicht van geologische perioden en lijst met
                  gebruikte afkortingen**

Combinatiekaart IKAW, AMK en ARCHIS-waarnemingen

St. Joosterweg te Maasbracht

Legenda

ARCHIS-waarnemingen + waarnemingsnummer

- Neolithicum
- Bronstijd
- IJzertijd
- Romeinse tijd
- Middeleeuwen

onderzoeksmelding + meldnummer

archeologisch monument + waarnemingsnummer

- terrein van archeologische betekenis
- terrein van archeologische waarde
- terrein van hoge archeologische waarde
- terrein van zeer hoge archeologische waarde
- terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd

archeologische verwachting trefkans

- hoog (water)
- middelhoog (water)
- laag (water)
- water
- hoog
- middelhoog
- laag
- zeer laag
- niet gekarteerd
- onbekend
- begrenzing plangebied

176xxx_IKAW_Combi_08032007_SD_1.0

Synthegra BV

Vondstenlijst IVO

Project gegevens:

Projectnummer: P0501847
Toponiem: St.-Joosterweg
Plaats: Maasbracht
Gemeente: Maasbracht
Provincie: Limburg
CIS-code: 21593

Kaartblad: 58D
Project: St.-Joosterweg te Maasbracht
Projectleider: E. van der Kuijl
datum: 16-3-2007

Vondstnr.	Boring	Diepte	Horizont	Verzamelwijze	Aantal	Omschrijving	Materiaal	Datering	Conserveringstoestand	Beschrijving
1	19	40-120 cm-mv	A	booronderzoek	1	KGP	KER	VMEC-LMEB	fragmentair	wandfragment
2	20	40-130 cm-mv	A	booronderzoek	1	PSTG	KER	LMEA-LMEB	fragmentair	wandfragment

Lijst met gebruikte afkortingen

- BO Bureauonderzoek
- IVO-V Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. verkennende boringen
- IVO-K Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. karterende boringen
- IVO-W Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. waarderende boringen
- IVO-K-G Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. karterende proefsleuven
- IVO-W-G Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. waarderende proefsleuven
- AB Archeologische Begleiding
- AMK Archeologische Monumenten Kaart
- IKAW indicatieve Kaart Archeologische Waarden
- ROB Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
- ARCHIS Archeologisch Informatie Systeem
- BP Before Present
- CAJ Central Archeologisch Archief
- GLG Gemiddeld Laagste Grondwaterstand
- GHG Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand
- MV Maaiveld
- NAP Nieuw Amsterdams Peil
- RGD Rijks Geologische Dienst
- STIBOKA Stichting Bodem Karting

Paleolithicum: tot 8800 vC	PALEO	vroeg: 800 – 500 vC	IJZY
vroeg: tot 300.000 C14	PALEOV	midden: 500 – 250 vC	IJZM
midden: 300.000 – 35.000 C14	PALEOM	laat: 250 – 12 vC	IJZL
laat: 35.000 C14 – 8800 vC	PALEOL	Romeinse tijd: 12 vC – 460 nC	ROM
laat A: 35.000 – 18.000 C14	PALEOLA	vroeg: 12 vC – 70 nC	ROMV
laat B: 18.000 C14 – 8800 vC	PALEOLB	vroeg A: 12 vC – 25 nC	ROMVA
MESO	MESO	vroeg B: 25 – 70 nC	ROMVB
vroeg: 8800 – 7100 vC	MESOV	midden: 70 – 270 nC	ROMM
midden: 7100 – 6450 vC	MESOM	midden A: 70 – 180 nC	ROMMA
midden: 6450 – 4900 vC	MESOL	midden B: 150 – 270 nC	ROMMB
Neoolithicum: 5300 – 2000 vC	NEO	laat: 270 – 450 nC	ROML
vroeg: 5300 – 4200 vC	NEOV	laat A: 270 – 350 nC	ROMLA
vroeg A: 5300 – 4900 vC	NEOVA	laat B: 350 – 450 nC	ROMLB
vroeg B: 4900 – 4200 vC	NEOV B	Middeleeuwen: 450 – 1500 nC	XME
midden: 4200 – 2850 vC	NEOM	vroeg: 450 – 1050 nC	VME
midden A: 5300 – 3400 vC	NEOMA	vroeg A: 450 – 525 nC	VMEA
midden B: 3400 – 2850 vC	NEOMB	vroeg B: 525 – 725 nC	VMEB
laat: 2850 – 2000 vC	NEOL	vroeg C: 725 – 900 nC	VMEC
laat A: 2850 – 2450 vC	NEOLA	vroeg D: 900 – 1050 nC	VMED
laat B: 2450 – 2000 vC	NEOLB	laat: 1050 – 1500 nC	LME
BRONS	BRONS	laat A: 1050 – 1250 nC	LMEA
vroeg: 2000 – 1800 vC	BRONSV	laat B: 1250 – 1500 nC	LMEB
midden: 1800 – 1100 vC	BRONSM	Nieuwe tijd: 1500 – heden	NTA
midden A: 1800 – 1500 vC	BRONSM A	A: 1500 – 1650 nC	NTA
midden B: 1500 – 1100 vC	BRONSM B	B: 1650 – 1850 nC	NTB
laat: 1100 – 800 vC	BRONSL	C: 1850 – heden	NTC
IJZertijd: 800 – 12 vC	IJZ	Onbekend	XXX

Metaal	Steen	Steensoorten
Brons	MBR	Barnsteen
Goud	MAU	Bergkristal
IJzer	MFE	Diabaas / gabbro / doleriet / dioriet
Koper	MCU	Glt
Lood	PB	Graniet / gneis
Messing	MME	Jadeiet / nefriet
Metaal	MXE	Kalk (steen)
Tin of lood legening	MSN	Leisteen
Zilver	MAG	Marmar
	Organisch	Oker
Bot, dierlijk	ODB	Steen
Bot, menselijk	OMB	Terriet / basaltlava
Bot, onbekend	OBX	Turfaan
Gawei	ODG	Vuursteen
Hoorn	ODH	Zandsteen / kwartsiet
Hout / Houtskool	OPH	
Ivoor	ODI	Onbekend
Organisch	ODL	Niet van toepassing
Organisch, dierlijk	ODX	
Organisch, menselijk	OMX	Glas
Organisch, plantaardig	OPX	Keramiek
Scheep	ODS	Slak
Textiel: katoen / linnen / wol / zijde	OTE	

Verklarende woordenlijst

- A-horizont:** Minerale (humeuze) bovengrond. Indien er uitspoeling van materiaal optreedt, heet deze uitspoelingshorizont ook wel de E-horizont.
- B-horizont:** Inspoelingshorizont. Een horizont waaraan door inspoeling uit een hoger liggende horizont humus, ijzer of kleibestanden zijn toegevoegd
- C-horizont:** Een horizont die weinig of niet veranderd is door bodemvorming, de moederbodem. Men kan aannemen dat de bovenliggende, al dan niet door bodemvorming veranderde, horizonten uit soortgelijk materiaal zijn ontstaan.
- Eerdgrond:** Gronden met een goed ontwikkelde, donkere, humeuze bovengrond. De donkere bovengrond verschilt duidelijk van kleur met de ondergrond. In de ondergrond heeft geen duidelijke profielontwikkeling plaatsgevonden.
- Esdek:** De bovenlaag van een bodem die is ontstaan door een jaerlang gebruik als bouwland. Een esdek is bijvoorbeeld te vinden bij een enkeerdgrond.
- Gyflia:** Afgesteven organisch materiaal dat bezinkt en bijdraagt tot de veenvorming.
- Inhumatiegraf:** Graftruil voor lijkbegrafenis (al dan niet in een sarcofaag van hout, lood of steen).

werkelijke jaren	14C y BP	Litho-stratigrafie	Chronostratigrafie	Vegetatie	Archeologische periodes	Cultuurnamen
-1500 Chr. -1800	Dunckerke III	Subatlantisch	Subatlantisch		Late Middeleeuwen	
-500	Dunckerke II				Karolingische tijd	
-0	Formale van Nieuwkoop			Mesolitische tijd Vroege ijzertijd Laat-Romeinse tijd Midden-Romeinse tijd Vroege-Romeinse tijd		
-500	Dunckerke I			Late IJzertijd	Zelfler	
-1000				Midden IJzertijd		
-3000	Dunckerke 0			Late Bronstijd	Hilversum-	
-1500				Midden Bronstijd	Drakestein	
-2000			Subboreaal	Vroege Bronstijd	Wikkeldraad	
-2500	Calais IV			Laat-Neolithicum	Vandingen Steno-Becker Becker	
-3000				Midden-Neolithicum	Herz	
-3500	Calais III				Swath-Dart	
-4000	Calais II		Atlantisch		Bandaramiek	
-4500						
-5000	Calais I					
-6000			Boreaal	den		
-7000			Preboreaal	berk		
-8000			Late Dryas (koud)	toerdra		
-9000	Jungelkoud II		Allerød (warm)	den berk		
-10000	Jungelkoud I		Vroege Dryas (koe)	toerdra		
-11000			Balling (warm)	berk		
-12000			Pleni-glaciaal	geen: pool: woezijjn		
-25000	Oudekoud, laas					
-50000			Eemien (warm)	loofbos		
-100000			Saalien (ijstijd)	geen: landijs		
-150000	heiken grondwal (en sluwten)					
-200000						
-250000						
-300000						
-300000 v Chr.						

Bron: Es, W.A. van, H. Sardeij en P.J. Woltering, 1988: Archeologie in Nederland, de rijkdom van het bodemarchief. Amsterdam / Amsfoort.